UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri Raymundi

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Bigamia quot modis sit

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Visual Library

Ultimū documentū eſt. ſi mulier tua eſt publica adultera te ſciente. et ſi cō
miſcueris ei eris bigamus. ⁊ hoc idē de te viro eſt intelligendū ſi trāſgre-
dieris thoꝛū legitimū. ⁊ licet ipa eſt publica adultera. tñ ea poſtulante de-
bita carnis a te de iure debes ei reddere. Sed poſtulans in quattuoꝛ tem
poꝛibꝫ ⁊ alijs circūſtantijs ꝓhibitis peccat ⁊ nō reddes.

☞ Notandū ꝑmo. qd ſit bigamꝰ. vñ bigamꝰ ſic deſcribitᷣ. Eſt ꝑſona ir-
regularꝫ q̄ ꝯtrahit cū vna ⁊ deiñ cū reliq̄. Sꝫ bigamia ſic definitᷣ. ē irregu
laritas ꝓcedēs ex federe ꝯiugali vel ex aliq̄ illi annexo. vel ē viciū ꝓueni-
ens ex diuiſione carnis. eo ꝙ vnio viri ⁊ mulierꝫ ſ̄ficat vnionē xp̄i cū eccl̄ia.
q̄ vnio oīno eſt ſimplex. ⁊ ſic bigamꝰ dꝛ a bis qd ē due ⁊ gama mulier q̄ſi
duas hñs mulieres. vel aliq̄s occupatus cū duabꝫ mulieribꝫ.

☞ Scđo notandū. illud viciū fit multiplr̄. Primo qñ aliquis ꝯtrahit
matrimoniū cū vidua. tunc talis dꝛ bigamus. Scđo fit. qñ aliq̄s recipit
duas mulieres in diuerſis ꝑtibus ⁊ tꝑibus. ſic qñ vna moritᷣ ꝙ tūc aliaꝫ
ducat. Tercio illud viciū fit. qñ aliq̄s ducit duas mulieres ſimul ⁊ ſemel
et mittit ſibi eas copulare. Quarto fit. quādo aliq̄s habet vnā vxoꝛem de
iure. ⁊ aliam ſine iure. Verbi grā. vt ille q̄ habet vnam vxoꝛem legitimam
et aliā cui ꝯmiſcetᷣ carnalr̄ ille dꝛ bigamus. Quinto. qñ aliq̄s ꝯmiſcetᷣ ſue
vxoꝛi quam ſcit eſſe adulterā. ſic ꝙ poſt adulteriū reddat illi iura ꝯiugalia
ille erit bigamus. Sexto. qñ aliq̄s credit ſe ꝯtrahere cū virgine ⁊ ꝯtrahit
cū muliere. iſte erroꝛ nō excuſat eū quin vtiqꝫ erit bigamꝰ. Et iſtis ſex mo
dis fit bigamus. qui diligenter ſunt ꝯſiderandi. nam ſunt neceſſarij. qꝛ nul
lus taliū in oꝛdinibꝫ ſacris ꝓcedere poteſt

☞ Ultimo nota. dubitatᷣ. ſi aliq̄s cognoſceret virginē añ matrimoniuꝫ
cū qua poſtea ꝯtraheret matrimoniū. vtꝝ ex hoc fiat bigamus. Et videtᷣ
ꝙ ſic. qꝛ talis nō duxit virginē ſꝫ coꝛruptā. ergo talis erit bigamus. Ad h̄
rñdetur. ꝙ talis nō eſt bigamꝰ. qꝛ talis nō diuiſit carnē ſi ſaltem ſcit eā co-
gnitam ſolum ab eo ⁊ nō ab aliquo alio viro. ſi vero cognita eſt ab aliquo
alio viro tunc cenſetur bigamus

poſt h̄ .i. dicere .i. ſoꝛtilegia
HInc ego deberem recitare ſuperſtitiones
ſupſticōes .i. inſipiētes .i. ꝯdemnantᷣ
Quas faciunt homines ſtulti. quibus inficiuntur
.i. coꝛrigi .i. maſculoꝝ
Simplicitas poterit compeſci ſtulta viroꝛum
doctoꝝ .i. ꝯpellet ſcꝫ ſupſtitiōe
Sed quis ſoꝛtilegas compeſcet ab hac mulieres
.i. neq̄cias mulieꝝ .i. manifeſtare
Sectas et trufas harum qui ſcribere vellet
ſᵉ ille trufas
Non compleret eas vituloꝛum pellibus octo
haꝝ mulieꝝ .i. innūerabiles ſtulticijs mulieres
Stulticie mille vel plures ſunt quibus ille